

Evaluering af fodvorteprojektet

Indholdsfortegnelse

Resume.....	4
1. Introduktion	7
1.1. Baggrund for implementering af forsøgsprojektet.....	7
1.2. Beskrivelse af forsøgsprojektet.....	8
2. Statistikopgørelse over fodvorteprojektet	10
2.1. Region Syddanmarks udgifter til fodvorteprojektet	10
2.1.1. Udgifter forbundet med honorar til fodterapeuter	10
2.1.2. Udgift per patient	11
2.1.3. Udgift ved behandling hos dermatolog og almen praksis.....	12
2.1.4. Udgifter per fodterapeut fordelt på praksiskommune	14
2.1.5. Udgift fordelt på ydelsesniveau	14
2.1.6. Udgift til produkter	14
2.2 Patienter behandlet under fodvorteprojektet	15
2.2.1. Antal behandlede patienter	15
2.2.2. Genhenvisninger	15
2.2.3. Patienternes demografi.....	16
2.2.4. Tilgængelighed til behandling	17
2.3. Ydelser afregnet under fodvorteprojektet	17
2.3.1. Udvikling i ydelsesanvendelsen	17
2.4. Delkonklusion.....	18
3. Registreringsundersøgelse i dermatologipraksis	20
3.1. Antal henviste fodvortepatienter i dermatologipraksis	20
3.2. Antal behandlede fodvortepatienter i dermatologipraksis	21
3.3. Yderligere registreringer fra dermatologipraksis.....	21
3.4. Delkonklusion.....	22
4. Spørgeskemaundersøgelse	23
4.1. Almen praksis	23
4.1.1. Vurdering af projektet som helhed.....	23
4.1.2. Håndtering af henvisningskriterierne	24
4.1.3. Modtagne korrespondancer fra fodterapeuter i forbindelse med fodvorteprojektet	24
4.1.4. Delkonklusion	24
4.2. Dermatologipraksis	25
4.2.1. Vurdering af projektet som helhed.....	25

4.2.2.	Frigivelse af tid til andre patienter	25
4.2.3.	Direkte henvisningsmulighed til en fodterapeut.....	26
4.2.4.	Delkonklusion	26
4.3.	Fodterapipraksis.....	26
4.3.1.	Vurdering af projektet som helhed.....	26
4.3.2.	Vurdering af henvisningerne til projektet	27
4.3.3.	Udbuddet af produkter.....	29
4.3.4.	Antallet af behandlinger på én henvisning	29
4.3.5.	Behandlingsvejledningerne.....	29
4.3.6.	Yderligere kommentarer til projektet	30
4.3.7.	Delkonklusion	30
5.	Konklusion	31
6.	Forlængelse af fodvorteprojektet.....	32
6.1.	Fordeling i patienternes aldersgruppe efter iværksatte initiativer	33
	Bilagsoversigt.....	34

Resume

Dette afsnit giver et resume over resultaterne i evalueringsrapporten, herunder hvorvidt formålet og forventningerne til fodvorteprojektet blev opfyldt. Resultaterne udfoldes i rapportens kapitel 2 til 4. Evalueringen er baseret på (1) en statistikopgørelse over projektets udgifter, patienter og ydelser, (2) en registreringsundersøgelse i dermatologipraksis over udviklingen i antal henvisninger og behandlinger og (3) en spørgeskemaundersøgelse blandt almen praksis, dermatologipraksis og fodterapipraksis. Evalueringen dækker perioden fra 1. maj 2021 til 30. april 2023.

Indfrielse af fodvorteprojektets primære formål

Fodvorteprojektets overordnede formål var todelt:

1. Frigive ressourcer i henholdsvis almen praksis og dermatologipraksis via fokus på egenomsorg
2. Flytte patienter, der ikke kan udføre egenomsorg fra almen praksis og dermatologipraksis til fodterapipraksis

Resultaterne viser, at projektets første formål overordnet er opfyldt. En registreringsundersøgelse blandt dermatologerne i regionen viste, at de havde alt 223 henviste patienter til fodvortebehandling før fodvorteprojektet i marts måned 2021. Efter projektet havde de i alt 74 henviste patienter i maj 2023. Dermatologerne har således oplevet et fald på 149 henvisninger på én måned ved projektets afslutning. Der ses samme faldende tendens i antallet af behandlinger, som er faldet med 512 behandlinger på én måned målt i marts 2019 og igen i maj 2023.

Under forsøgsperioden er dermatologernes ventetid steget med 5 uger, hvilket kan indikere, at de frigivne ressourcer er anvendt til andre, og muligvis mere komplekse, sundhedsmæssige problemstillinger. Antallet af dermatologer er uændret i projektperioden.

Almen praksis har ligeledes tilkendegivet, at de oplever, at fodvorteprojektet har medført frigivne ressourcer til at varetage andre typer patienter i deres praksis. Der er ikke foretaget konkrete målinger af dette som for dermatologipraksis.

Resultaterne viser derudover, at fodvorteprojektets andet formål til dels blev opfyldt. Inden projektets start forventedes det, at omkring 1.000 patienter ville blive henvist og behandlet i fodterapipraksis om året. Konkret blev 1.009 patienter behandlet i projektets første år og 1.531 patienter i det andet. Da nogle patienter har fået behandlinger i begge år, modtog i alt 2.052 patienter behandling af en fodterapeut under fodvorteprojektet. Der er således flyttet fodvortepatienter fra dermatologi- og almen praksis over til fodterapipraksis.

Der er imidlertid usikkerhed om, hvorvidt det udelukkende var patienter, som ikke kunne varetage egenomsorg, der modtog vederlagsfri behandling i fodterapipraksis. Børn og unge fra 0-19 år udgjorde 41 % af den samlede patientgruppe. Børn og unge var ikke en del af projektets primære målgruppe og kunne udelukkende indgå i projektet, hvis deres forældre ikke var i stand til at varetage behandlingen af deres barns fodvorte(r). Det var forventningen, at langt de fleste børn ville blive behandlet i hjemmet af forældrene.

Indfrielse af forventningerne til projektets udgifter

Det forventedes, at der ville være en økonomisk gevinst ved at fokusere på egenomsorg og flytte behandlingen fra dermatolog- og almen praksis over i fodterapipraksis. Det skyldes honorarforskellene mellem faggrupperne.

Det vurderes, at disse forventninger til projektet er blevet indfriet.

Det estimeres, at udgiften til behandling af fodvorter i dermatologipraksis var ca. 13.060.000 kr. over en 2-årig periode før projektstart. Under projektet var udgiften 2.484.000 kr. Sammenlagt med udgifterne til behandling af fodvorter hos fodterapipraksis var udgiften i alt 7.980.000 kr. Fodvorteprojektet har således medført en besparelse på 5.080.000 kr. over to år. Udgifterne forbundet med behandling og henvisning til fodvorter i almen praksis er ikke medtaget, da det ikke har været muligt at lave en estimering over dette. Det skal bemærkes, at estimerne for dermatologerne er behæftet med stor usikkerhed, da de er baseret på selvrapporterede data fra 7 ud af 18 dermatologer i regionen. Der findes ikke særskilte ydelseskoder for fodvorter i overenskomsterne for speciallæger og almen praksis, hvorfor det ikke er muligt at følge udviklingen mere præcist.

Yderligere estimeres det, at udgiften per patient er næsten dobbelt så højt hos en fodterapeut som hos en dermatolog. Det bemærkes, at følgende data for dermatologerne er baseret på samme usikre estimer som ovenstående. Udgiften pr. patient hos en fodterapeut var i gennemsnit 2.678 kr. Før projektstart estimeredes det, at udgiften til behandling hos en dermatolog var 1.540 kr./patient. Efter projektstart var samme tal 992 kr. Det har således ikke været billigere at behandle fodvorter i fodterapipraksis under dette projekt. Der kan være flere årsager til dette, blandt andet, at

1. Fodterapeuter kan anvende ortheser¹ til at behandle fodvorter. Hverken dermatologer eller alment praktiserende læger anvender denne behandlingsmetode. Udbetaling af honorar til ortheser udgjorde 13 % af de samlede udgifter til fodterapeuternes honorar under fodvorteprojektet (650.000 kr.).
2. Fodterapeuterne anvendte flere behandlinger per patient end dermatologerne under projektet. Patienter, som har modtaget fodvortebehandling under projektet, har i gennemsnit modtaget 9 behandlinger for én eller flere fodvorter hos en fodterapeut. Hos dermatologerne estimeres gennemsnittet til at være 4 behandlinger. Det bemærkes, at disse data for dermatologerne er baseret på samme usikre estimer som ovenstående.
3. En anden årsag kan være, at de patienter, som blev henvist til behandling hos en fodterapeut, har været fagligt tunge patienter, der har haft behov for flere behandlinger. Det skyldes projektets målgruppe, som udelukkende inkluderede patienter, der ikke kunne varetage egenomsorg, og dermed måske har haft ubehandlede fodvorter gennem længere tid.
4. Få fodterapeutiske klinikker i regionen har haft en høj udgift pr. patient sammenholdt med regionsgennemsnittet, hvilket har bidraget til at trække gennemsnittet op.

Når man alligevel ser et fald i udgifterne til behandling af fodvorter på ca. 5 mio. kr., kan det skyldes, at flere patienter er henvist til egenbehandling af egen læge. Antallet af fodvortepatienter hos fodterapeuterne og dermatologerne under projektet er næsten halveret sammenholdt med antallet af patienter hos dermatologerne før projektstart, hvor der er sket et fald på 3.929 patienter. Dette svarer til et fald på 53 %. Det bemærkes, at disse data for dermatologerne er baseret på samme usikre estimer som ovenstående.

Det antages, at alle disse patienter ikke er flyttet over til behandling i almen praksis, da det er Region Syddanmarks overordnede indtryk, at almen praksis behandler færre fodvortepatienter end tidligere, baseret på de tilbagemeldinger, almenlægerne har givet under projektet.

Til ovenstående resultater skal det understreges, at estimerne for dermatologerne er behæftet med stor usikkerhed. Beregningen fremgår af afsnit 2.1.3. Udgiften til fodvorter i forbindelse med

¹ Aflastning til trykudsatte steder, som anvendes, hvis patienten oplever smerter ved behandlingens start.

behandling og henvisning i almen praksis er ikke inkluderet, da det ikke har været muligt at estimere denne udgift.

Inden projektet startede, forventedes det, at udgifterne til fodterapeuternes honorar ville være omkring 2.500.000 mio. kr. under den 2-årige projektperiode. Udgiften var i stedet i alt 5.019.000 kr. Den reelle udgift oversteg således det forventede med godt 100 %. Såfremt udgiften til produkter inkluderes var udgiften til behandling af fodvorter i fodterapipraksis 5.496.000 kr.

Indfrielse af yderligere forventninger til projektet

Ved projektets start forventedes det, at antallet af genhenvisninger ville udgøre 5 % af det samlede antal behandlede patienter i fodterapipraksis. I stedet udgjorde genhenvisninger 50 %. Projektet havde en limitering på 6 behandlinger per henvisning. I praksis modtog patienterne i gennemsnit 9 behandlinger for én eller flere fodvorter hos fodterapeuterne. Både antallet af genhenvisninger og antal behandlinger har således oversteget det forventede.

Vurdering af projektet fra almen praksis, dermatologipraksis og fodterapipraksis

Både fodterapeuter, dermatologer og almen praksis har overordnet været tilfredse med fodvorteprojektet. Alle tre praksistyper har dog haft flere ønsker til ændringer i projektets tilrettelæggelse.

Almen praksis har generelt efterspurgt mere information om projektet. Derudover har de ønsket bredere henvisningskriterier, så flere fodvortepatienter kunne indgå i projektet samt en formaliseret henvisningsblanket.

Flere dermatologer ville gerne have mulighed for at kunne henvise patienter direkte til fodterapipraksis i stedet for, at henvisningen kun kunne foretages via almen praksis.

Fodterapeuterne oplevede generelt ikke, at 6 behandlinger per henvisning var tilstrækkeligt til at færdigbehandle fodvorter og ville derfor gerne have, at antallet af behandlinger var højere. De bemærkede yderligere, at de har brugt meget tid på at afvise patienter, som ikke opfyldte henvisningskriterierne.

1. Introduktion

1. maj 2021 blev der igangsat et 2-årigt forsøgsprojekt i Region Syddanmark, hvor almen praksis kunne henvise en afgrænset gruppe fodvortepatienter til vederlagsfri behandling hos praktiserende fodterapeuter, som praktiserer under overenskomsten.

Forinden havde det daværende Sundheds- og Ældreministerium imødekommet regionens ansøgning om at fravige reglerne for tilskud til fodterapi (§ 72, BEK. 508 af 9. maj 2018) således, at Regionsrådet kunne yde 100 % tilskud til fodvortebehandling hos en fodterapeut.

Et vilkår for ministeriets godkendelse var, at Region Syddanmark udarbejdede en evaluering af projektet efter projektperiodens udløb. Ministeriet opfordrede i den forbindelse til, at der indgik en vurdering af de økonomiske konsekvenser ved forsøget.

Nærværende evalueringsrapport af Region Syddanmarks fodvorteprojekt er tredelt med det formål at evaluere projektet fra forskellige vinkler. Evalueringen indeholder:

1. En statistikopgørelse, der indeholder en beskrivelse af (1) projektets udgifter, (2) patienterne, der modtog behandling under projektet samt (3) anvendelsen af projektets ydelser
2. En registreringsundersøgelse i dermatologipraksis, hvor dermatologer blev bedt om at registrere antallet af henvisninger og behandlinger på én måned under forsøgsperioden, herunder inden projektets start, efter 1 år og ved projektets afslutning.
3. En spørgeskemaundersøgelse blandt almen praksis, dermatologipraksis og fodterapipraksis.

Ved projektets udløb den 1. maj 2023 ansøgte Regionsrådet ministeriet om at forlænge ovennævnte dispensation til den 31. december 2023. Derved kunne projektet fortsætte, indtil der var udarbejdet en endelig evaluering således, at Regionsrådet kunne tage politisk stilling til en eventuel anbefaling til ministeriet om forlængelse af ordningen.

Nærværende evalueringsrapport indeholder udelukkende resultater fra den ordinære projektvarighed fra 1. maj 2021 til 1. maj 2023. Kapitel 6 indeholder en kort beskrivelse af det videre forløb efter projektets ordinære løbetid.

1.1. Baggrund for implementering af forsøgsprojektet

I forbindelse med indgåelse af Overenskomst for Fodterapi 2017 aftalte overenskomstparterne, at muligheden for at behandle fodvortepatienter i fodterapipraksis skulle undersøges nærmere i overenskomstperioden. Region Syddanmark nedsatte som følge heraf en arbejdsgruppe med repræsentanter fra de involverede sundhedsaktører omkring fodvortebehandling (almen praksis, fodterapipraksis og dermatologipraksis).

På baggrund af arbejdet i denne arbejdsgruppe godkendte regionsrådet i Region Syddanmark den 27. april 2020 at iværksætte fodvorteprojektet som et 2-årigt forsøg, hvor almen praksis kunne henvise en særlig gruppe af patienter med fodvorter til behandling i fodterapipraksis.

Da sundhedsloven ikke giver mulighed for, at almen praksis kan henvise fodterapeuter til vederlagsfri behandling, ansøgte regionsrådet Sundheds- og Ældreministeriet om tilladelse til at iværksætte fodvorteprojektet med dispensation til midlertidigt at fravige sundhedsloven.

Ministeriet imødekom Regionsrådets ansøgning den 2. februar 2021 ud fra sundhedslovens § 233. Region Syddanmark iværksatte derfor forsøgsprojektet den 1. maj 2021.

1.2. Beskrivelse af forsøgsprojektet

Før fodvorteprojektet blev behandlingen af fodvorter primært varetaget to steder i praksissektoren: almen praksis og dermatologipraksis. Flere fodterapeuter behandlede også vorter, dog uden tilskud fra sygesikringen.

Fodvorteprojektet havde overordnet til formål at:

1. Frigive ressourcer i henholdsvis almen praksis og dermatologipraksis via fokus på egenomsorg
2. Flytte patienter, der ikke kan udføre egenomsorg fra almen praksis og dermatologipraksis til fodterapipraksis

Inden projektets opstart blev det vurderet fra almen praksis og dermatologipraksis, at for mange af de patienter der blev behandlet for fodvorter i almen praksis, og i særlig grad dermatologipraksis, ville det rigtige behandlingsniveau være egenomsorg. Ved at flytte førnævnte patientgruppe fra almen praksis og dermatologipraksis til egenomsorg, ville der disse steder kunne frigøres ressourcer til behandling af patienter med mere problematiske sundhedsmæssige problemstillinger.

Projektet skulle således understøtte princippet om, at opgaver i sundhedsvæsenet skal løses på lavest effektive omkostnings- og omsorgsniveau (også kaldet LEON-princippet).

Desuden forventedes en mindre regional økonomisk gevinst ved at fokusere på egenomsorg samt flytte behandlingen fra almen praksis/dermatologipraksis over i fodterapipraksis. Det skyldtes honorarforskellene mellem disse faggrupper.

Visitering af patienter

Der er generel faglig enighed om, at ukomplicerede fodvorter kan behandles af patienten selv med håndkøbspræparater. Det gælder for hovedparten af alle fodvortepatienter. Der er imidlertid en mindre patientgruppe, som ikke kan varetage egenomsorg. Under fodvorteprojektet blev patienter med fodvorter derfor overordnet inddelt i 3 patientgrupper:

1. Patienter, der kan varetage egenomsorg med håndkøbspræparater.
2. Patienter, som ikke kan håndtere egenomsorg for eksempel grundet nedsat mobilitet og fysisk/psykisk syge. Denne patientgruppe blev henvist til vederlagsfri behandling i fodterapipraksis
3. Patienter, hvor den praktiserende læge kan være i tvivl om diagnosen samt patienter med nedsat immunforsvar. Disse patienter blev henvist til videreudredning og behandling hos en dermatolog.

Det var udelukkende almen praksis, som kunne henvise patienter til vederlagsfri behandling hos en fodterapeut. Som udgangspunkt kunne en fodvortepatient først ses i almen praksis, såfremt egenomsorg ikke gav det ønskede resultat. Samtlige praktiserende læger i Region Syddanmark kunne henvise til behandling i fodterapipraksis ud fra vedlagte visitationsretningslinjer (bilag 1). I bilag 2 fremgår en patientvejledning for behandling af fodvorter, der blev omdelt til patienter visiteret til egenomsorg i almen praksis.

Behandling af fodvorter i fodterapipraksis

Fodvortepatienter henvist fra almen praksis kunne behandles vederlagsfrit af fodterapeuter med ydernummer i Region Syddanmark. Hvis fodterapeuten vurderede, at den henviste patient ikke opfyldte visitationsretningslinjerne, skulle fodterapeuten afvise patienten. Fodterapeuten modtog et honorar herfor.

Region Syddanmark oprettede særlige ydelser til fodterapeuters afregning ved behandling af fodvortepatienter. Dette gav regionen mulighed for at foretage løbende monitorering af fodterapeuternes afregning. Der blev desuden opsat valideringer for, hvilke ydelser der kunne afregnes sammen. Derudover kunne fodterapeuten gratis rekvirere produkter fra regionens rekvisitionsliste til behandling af fodvorter.

Fodterapeuterne fik inden projektstart udleveret en behandlervejledning og ydelsesbeskrivelse (bilag 3), en vejledning til anvendelse af produktet sølvnitratpinde og lapisstift (bilag 4) og en *best practice* for behandling af vorter (bilag 5).

2. Statistikopgørelse over fodvorteprojektet

Region Syddanmark har udført en statistikopgørelse over fodvorteprojektet. Dette med henblik på at afdække aktiviteten for projektet, samt hvorvidt denne aktivitet er i overensstemmelse med, hvad der blev forventet inden projektstart.

Dette kapitel indeholder resultaterne fra statistikopgørelsen, herunder:

- udgifterne forbundet med projektet
- patienter der har modtaget behandling under projektet samt
- hvilke ydelser der er afregnet.

2.1. Region Syddanmarks udgifter til fodvorteprojektet

Region Syddanmarks udgifter til fodvorteprojektet var i alt 5.496.000 kr. i forsøgsperioden fra den 1. maj 2021 til den 30. april 2023.

Af dette udgjorde 477.000 kr. produkter til behandling af fodvorter i fodterapipraksis. De resterende 5.019.000 kr. udgjorde udgifter til fodterapeuternes honorar.

I det følgende fremgår en nærmere beskrivelse af udgifterne forbundet med fodvorteprojektet. Udgifterne til produkterne i forbindelse med rekvisitionsordningen er beskrevet i afsnit 2.1.6 og er *ikke* inkluderet i de øvrige opgørelser medmindre, det fremgår.

2.1.1. Udgifter forbundet med honorar til fodterapeuter

Patienter henvist til fodvorteprojektet modtog vederlagsfri behandling hos fodterapeuten. Region Syddanmark dækkede således fodterapeutens fulde honorar for den udførte behandling inklusiv anvendelsen af produkter til behandlingen.

Årlige udgifter

Ved forsøgsprojektets start blev det estimeret, at den gennemsnitslige udgift til fodterapeuternes honorar ville være omkring 1.250.000 kr./år (cirka 104.000 kr./måned). Over forsøgsprojektets varighed på to år forventedes det derfor, at udgifterne til fodterapeuternes honorar i alt ville være 2.500.000 kr. Den reelle udgift på i alt 5.019.000 kr. oversteg således den forventede udgift med 2.519.000 kr., hvilket svarer til en forskel mellem det forventede udgiftsniveau og det reelle udgiftsniveau på godt 100 %.

Der kan være flere årsager til, at det reelle udgiftsniveau er højere. En af de primære årsager kan være, at der var flere behandlinger per patient end forventet, hvorfor en færdigbehandlet patient blev dyrere. Én henvisning indeholdt 6 behandlinger, og genhenvisninger forventedes at udgøre 5 % af alle behandlede patienter. I praksis modtog patienterne i gennemsnit 9 behandlinger, og genhenvisninger udgjorde 50 %. Dette udfoldes i afsnit 2.2.2.

Derudover har fodterapeuternes anvendelse af ydelsen *Orthese*² oversteget regionens forventninger til dets anvendelse. Dette har medvirket til en højere udgift per patient. Dette udfoldes i afsnit 2.1.5.

En sidste mulig årsag, som vil blive nævnt i denne rapport, er, at der er enkelte fodterapeuter, der har haft et højt udgiftsniveau ved afregning af ydelser under fodvorteprojektet, sammenholdt med de resterende klinikker i regionen. Hvis de fem klinikker med det højeste udgiftsniveau fratrækkes, ville udgifterne forbundet med fodterapeuternes honorar være 3.531.000 kr. Forskellen mellem det forventede og reelle udgiftsniveau ville således være 41 %.

² Aflastning til trykudsatte steder, som anvendes, hvis patienten oplever smerter ved behandlingens start.

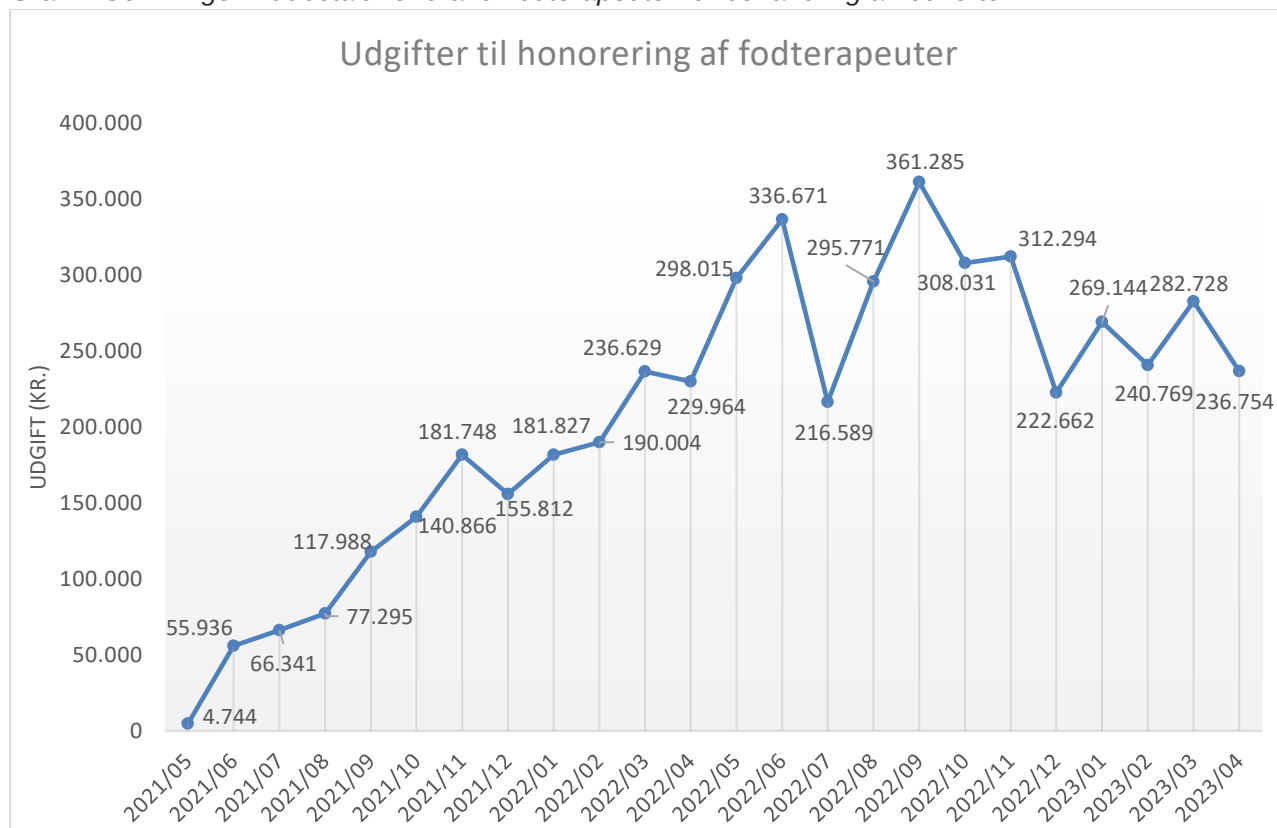
Månedlige udgifter

I de første fire måneder af projektperioden fra maj til august lå udgiften per måned under den forventede månedlige udgift på 104.000 kr. I den resterende del af projektperioden fra september 2021 til 1. maj 2023 lå udgiften per måned over det forventede.

Den gennemsnitslige udgift per måned over hele projektperioden var 209.100 kr. per måned og dermed næsten dobbelt så høj som det forventede. Inklusiv udgifterne til produkter var den gennemsnitslige udgift 229.000 kr. per måned.

I graf 1 beskrives den månedlige udvikling i regionens udgift til fodterapeuternes honorar. Det fremgår, at regionens udgift til fodterapeuternes honorar var stigende frem til juli 2022, hvorefter der sker et fald. Dette skyldes sandsynligvis afholdelse af sommerferie i fodterapi praksis. Det højeste udgiftsniveau ligger i september 2022, hvorefter der efterfølgende er en faldende tendens i udgifterne frem til 1. maj 2023. Dette kan blandt andet skyldes regionens opmærksomhed på den enkelte yders forbrug, afholdelse af juleferie, samt snarlig udløb af projektets ordinære løbetid.

Graf 1: Udviklingen i udbetalt honorar til fodterapeuter for behandling af fodvorter

Kilde: LUNA BI for perioden 1. maj 2021 til 30. april 2023

Note: Udgifterne dækker ikke udgiften til produkter anvendt til behandling

2.1.2. Udgift per patient

Den gennemsnitslige udgift per patient under forsøgsperioden var i alt 2.446 kr. Såfremt udgiften til produkter medtages var udgiften per patient 2.678 kr. Udgiften per patient er højere for mænd end for kvinder.

2.1.3. Udgift ved behandling hos dermatolog og almen praksis

Inden forsøgsprojektet forventedes det, at der ville være en økonomisk gevinst ved at flytte patienter fra almen praksis/dermatologipraksis til fodterapipraksis.

Det er vanskeligt at opgøre, hvor mange patienter der behandles for fodvorter blandt almen praksis og dermatologipraksis, og hvad udgiften er. Det skyldes, at der ikke findes en særskilt behandlingskode for denne patientgruppe hos de to specialer. Af denne årsag har det ikke været muligt at estimere, hvad udgifterne har været i almen praksis for behandling eller henvisning til behandling af fodvorter. Dog har Region Syddanmark et overordnet indtryk af, at de fleste alment praktiserende speciallæger oplever, at der har været færre patienter med fodvorter i deres klinik under projektet på baggrund af de tilbagemeldinger, regionen har modtaget fra klinikkerne.

Yderligere har det ikke været muligt at estimere, hvor mange patienter almen praksis har henvist til egenomsorg. Følgende beregninger af udgifterne er derfor baseret på estimeret behæftet med stor usikkerhed, hvor udgifterne i almen praksis samt udgifterne sparet ved henvisning til egenomsorg ikke er medtaget.

Udgift ved behandling hos dermatolog

Efter udløbet af projektets ordinære løbetid, skrev Region Syddanmark til alle 18 dermatologipraksis i regionen og bedt dem om at estimere, hvor mange nye fodvortepatienter de havde om året hhv. før og efter projektstart, samt hvor mange behandlinger de i gennemsnit gav patienten. Regionen har modtaget svar fra 10 dermatologipraksis, hvoraf 7 er inkluderet i den følgende beregning af udgifterne. Ét af svarene er ekskluderet, da den pågældende praksis ikke praktiserede ved projektets start, ét af svarene er ekskluderet, da praksis ikke har besvaret hele skemaet, og det sidste svar er ekskluderet, da svarene afviger fra gennemsnittet i så høj grad, at det vurderes at ville skævvride den endelige estimering. Den pågældende praksis angav at have ca. 1200 patienter per år før projektstart og 1250 patienter per år efter projektstart. Gennemsnittet blandt svarerne er henholdsvis 236 og 70.

Følgende estimeringer af udgiften til behandling hos en dermatolog er således behæftet med stor usikkerhed, da det er baseret på selvrapporterede estimerer fra 7 ud af 18 dermatologer.

Gennemsnittet af svarerne på det udsendte spørgeskema fremgår af tabel 1.

Tabel 1: Gennemsnit af dermatologernes besvarelse på spørgeskema

Før projektstart		Efter projektstart	
Gns. antal fodvortepatienter per år	Gns. antal behandlinger per patient per år	Gns. antal fodvortepatienter per år	Gns. antal behandlinger per patient per år
236	7	70	4

Kilde: Besvarelse fra dermatologerne på spørgeskema udsendt efter udløbet af projektets ordinære løbetid

Følgende beregning af udgiften til behandling af fodvorter hos dermatologerne er baseret på det aktuelle honorar, dermatologerne modtager for deres behandlinger.

Honoraret for første konsultation hos en dermatolog er 563,74 kr. Ved efterfølgende konsultationer modtager dermatologen et honorar på 171,24 kr. Hvis det antages, at ovenstående gennemsnit for antal patienter og behandlinger per år før og efter projektstart er repræsentativt for alle 18 dermatologipraksis i regionen, vil udgiften per patient være 1.540 kr./ patient/ år før projektstart og 992 kr./ patient/ år efter projektstart. Til sammenligning var udgiften per patient hos en fodterapeut 2.446 kr., og dermed er udgiften hos en fodterapeut ca. dobbelt så høj sammenholdt med udgiften til dermatologer før projektstart og ca. tre gange så høj sammenholdt med udgiften til dermatologer efter projektstart.

Der er flere årsager til, at udgiften til behandling hos en dermatolog er lavere end hos en fodterapeut under projektperioden. Patienter behandlet hos en dermatolog under projektperioden estimeres til at have fået 4 behandlinger gennemsnit. Hos en fodterapeut var det gennemsnitlige antal behandlinger per patient 9. Yderligere anvender dermatologer ikke ortheser (aflastninger) til behandling af fodvorter, hvilket ligeledes bidrager til at øge udgiften per patient blandt fodterapeuterne.

Udgiften til behandling af fodvorter hos dermatologerne før projektstart var 6.530.000 kr. årligt og 1.242.000 kr. årligt efter projektstart. Der er således sket en besparelse i behandlingen af patienter i dermatologipraksis på 5.288.000 kr. per år i projektperioden, hvilket svarer til 10.576.000 kr. over den 2 årige projektperiode.

Udgift for behandling af fodvortepatienter før og efter projektstart

Udgifterne til behandling af fodvorter i fodterapipraksis var i alt i projektperioden 5.496.000 kr. Heraf udgjorde 477.000 kr. udgifter til produkter til fodterapeuterne for behandling af fodvorter og 5.019.000 kr. til fodterapeuternes honorar.

Udgifterne til behandling af fodvorter i dermatologipraksis under projektet var 2.484.000 kr. i alt under projektperioden. Sammenlagt med ovenstående udgifter til behandling af fodvortepatienter i fodterapipraksis var udgifterne til behandling af fodvorter under projektperioden 7.980.000 kr.

Før projektstart estimeres udgiften til behandling af fodvorter i dermatologipraksis til 6.530.000 kr., det vil sige 13.060.000 kr. over to år. Fodvorteprojektet har således medført en besparelse på 5.080.000 kr. over to år. Udgifterne forbundet med behandling og henvisning til fodvorter i almen praksis er ikke medtaget.

Selvom udgiften per patient var ca. dobbelt så høj hos en fodterapeut som hos en dermatolog, så har projektet medført en besparelse på 5.080.000 kr., hvis man udelukkende ser på udgifterne forbundet med behandling i dermatologipraksis og fodterapeutpraksis. Dette kan skyldes, at flere patienter er henvist til egenbehandling. Baseret på de estimater, regionen har modtaget fra dermatologerne, havde dermatologerne før fodvorteprojektet ca. 8490 fodvortepatienter over to år. Efter fodvorteprojektet havde de ca. 2500 fodvortepatienter over to år. Fodterapeuterne har under den 2 årige projektperiode behandlet 2052 patienter. Sammenlagt med patienterne hos dermatologerne giver det et samlet patientantal på 4.552. Antallet af fodvortepatienter er således næsten halveret, sammenholdt med antallet af patienter hos dermatologerne før projektstart, hvor der er sket et fald på 3.938 patienter.

Det antages, at alle disse patienter ikke er flyttet over til behandling i almen praksis, da det er Region Syddanmarks overordnede indtryk, at almen praksis behandler færre fodvortepatienter end tidligere, baseret på de tilbagemeldinger, almen praksis har givet under projektet.

Det skal dog understreges, at estimaterne for dermatologerne er behæftet med stor usikkerhed og at udgiften til fodvorter i forbindelse med behandling og henvisning i almen praksis ikke er inkluderet.

Det bemærkes, at tiden afsat til behandling af fodvorter under en konsultation varierer en del mellem almen praksis/dermatologipraksis og fodterapipraksis. Hos almen praksis/dermatologipraksis afsættes omkring 10 minutter til én konsultation for behandling af fodvorter. Ved fodterapipraksis afsættes 30 minutter. Derudover er der forskel i, hvilken behandling, der gives til patienterne. Almen praksis og dermatologipraksis anvender ikke ortheser til behandling af fodvorter. Det gør fodterapeuterne, når der er fagligt grundlag herfor. Dermatologerne kan desuden benytte sig af stærkere behandlingsmidler end fodterapeuterne og almen praksis.

2.1.4. Udgifter per fodterapeut fordelt på praksiskommune

I gennemsnit var regionens udgift per fodterapeut ca. 20.500 kr. Kolding Kommune havde den højeste udgift per fodterapeut på 56.523 kr. Nordfyns Kommune havde den laveste på 7.411 kr. Kommuner, som ikke havde fodterapipraksis, der havde afregnet ydelser under fodvorteprojektet, er ikke medtaget.

I bilag 6 tabel 1 fremgår en opgørelse over udgiften per fodterapeut fordelt på praksiskommune.

2.1.5. Udgift fordelt på ydelsesniveau

Projektet indeholdt 5 ydelser, som fodterapeuterne kunne afregne under fodvorteprojektet, herunder (1) behandling af fodvorter, (2) kontrol/eftersyn ved uregelmæssighed, (3) Ortheser/aflastninger, (4) Ortheser/aflastninger m. silikone og (5) Patient afsluttet efter 1. behandling³.

Under forsøgsperioden har Region Syddanmark været særlig opmærksom på anvendelsen af ydelsen *Ortheser*. Det skyldes, at der har været en høj ydelsesanvendelse blandt nogle af fodterapeuterne for netop denne ydelse. Af *Best Practice* for behandling af vorter fremgår det, at denne ydelse anvendes, hvis patienten oplever smerter ved behandlingens start.

Tabel 2 viser udgifterne til projektet fordelt på de enkelte ydelser. Tabellen indeholder både udgifterne i alt samt udgiften per patient. Ydelsen *Behandling af fodvorter* udgør størstedelen af regionens udgifter til fodterapeuternes honorar. Dette var forventeligt, da denne ydelse anvendes hver gang, en patient kommer til behandling for en fodvorte. Ydelsen *Ortheser* udgør den næsthøjeste andel. Ud af regionens samlede udgifter til fodterapeuternes honorar udgør udgifterne til denne ydelse 13 % og overstiger langt regionens forventede udgifter til ydelsen.

Tabel 2: Udgiften til fodvorteprojektet fordelt på ydelsesniveau

	Behandling af fodvorter (1)	Kontrol/ Eftersyn (2)	Ortheser (3)	Ortheser/ Silikone (4)	Patient afsluttet efter 1. behandling (5)
Udgift i alt	4.280.636 kr.	9.152 kr.	649.606 kr.	7.911 kr.	72.984kr.
Udgift per patient	2.086 kr.	158 kr.	1.190 kr.	226kr.	265 kr.

Kilde: LUNA BI for perioden 1. maj 2021 til 30. april 2023

2.1.6. Udgift til produkter

Fodterapeuterne kunne gratis rekvirere produkter til behandling af fodvorter fra regionens rekvisitionsliste, herunder produkterne Hydrozid, Sølvnitratpinde (lapis 75 %) og Vortefri - Flaske. I løbet af den 2-årige projektperiode har Region Syddanmark i alt haft udgifter for 477.000 kr. til produkter til fodterapeuternes behandling af fodvorter.

Udgifterne til produkterne og antallet af rekvireringer fremgår af tabel 3.

Tabel 3: Udgifter til produkter og rekvisitionsantal

Produkt	Antal produkter	Udgift i alt
Hydrozid	244	58.487 kr.
Sølvnitratpinde (lapis 75 %)	623	255.675 kr.
Vortefri - Flaske	296	163.091 kr.
I alt	1.163	477.253 kr.

³ Anvendes hvis patienten ikke efterlever henvisningskravet

Regionen har således haft højest udgifter til fodterapeuternes rekvirering af sølvnitratpinde (lapis 75 %).

Hverken dermatologer eller almen praksis kan gratis rekvirere produkter til behandling af fodvorter på regionens rekvisitionsliste.

2.2 Patienter behandlet under fodvorteprojektet

Dette afsnit beskriver antallet af behandlede patienter, hvor mange patienter der er blevet genhenvist samt de behandlede patienters demografi.

2.2.1. Antal behandlede patienter

Inden forsøgsprojektets start blev det estimeret, at der årligt ville være 1.000 patienter, som ville modtage behandling af en fodterapeut under fodvorteprojektet.

I den første halvdel af forsøgsprojektet fra 1. maj 2021 til 1. maj 2022 indgik 1.009 patienter i forsøgsprojektet. I den sidste halvdel fra 1. maj 2022 til 1. maj 2023 indgik 1.531 patienter.⁴ Da der er overlap mellem patienterne i de to år, er der i alt behandlet 2.052 unikke patienter. Dette stemmer således overens med regionens forventninger til antallet af patienter under forsøgsprojektet og opfylder ligeledes ét af forsøgsprojektets formål om at flytte patienter fra almen praksis og dermatologipraksis over i fodterapipraksis.

Der er i alt blevet behandlet 2.052 patienter med fodvorter under fodvorteprojektet, det vil sige omkring 0,2 % af indbyggerne i regionen. Det svarer til, at der er behandlet 9 patienter med fodvorter per fodterapeut i Region Syddanmark. Af de 2.052 patienter som er indgået i projektet, har 275 patienter modtaget ydelsen *Afsluttet efter 1. behandling* grundet, at de ikke har levet op til henvisningskravene. Dette svarer til 13 % af det samlede patientantal.

Antallet af patienter fordelt på fodterapeuternes praksiskommune er højest i henholdsvis Kolding, Esbjerg, Vejen og Aabenraa. Fanø Kommune er den eneste kommune, som har en fodterapeutklinik, men som ikke har behandlet patienter i forbindelse med fodvorteprojektet.

I bilag 6 tabel 2 fremgår en opgørelse over antal patienter per fodterapeut fordelt efter fodterapeutens praksiskommune.

2.2.2. Genhenvisninger

Patienter, som har modtaget fodvortebehandling under projektet, har i gennemsnit modtaget 9 behandlinger for én eller flere fodvorter. Henvisning til fodvorteprojektet omfatter maksimalt 6 behandlinger inden for ét år. Det vil sige, at patienter henvist til fodvorteprojektet i gennemsnit har modtaget 3 behandlinger mere, end hvad én henvisning indeholder.

Til sammenligning har dermatologerne estimeret, at en fodvortepatient i gennemsnit fik 4 behandlinger før projektstart (jf. afsnit 2.1.3). Der er derfor i gennemsnit givet dobbelt så mange behandlinger hos en fodterapeut som hos en dermatolog.

Ved projektets start forventedes det, at genhenviste patienter ville udgøre omkring 5 % af det samlede antal patienter. I stedet udgjorde patienter, der modtog én eller flere genhenvisninger (det vil sige

⁴ En simpel sammentælling af antal patienter fra første til andet projektår er 2.540. Der er dog i alt behandlet 2.052 patienter. Det højere tal i sammentællingen skyldes, at der ikke er taget højde for, at patientforløbet kan dække over flere måneder, hvorfor den samme patient indgår både i år 1 og år 2 af projektperioden.

minimum 7 behandlinger) 50 %. Patienter, der modtog 2 eller flere genhenvisninger (det vil sige minimum 13 behandlinger), udgjorde 22 %.

Der kan være flere årsager til, at antallet af genhenvisninger overstiger det forventede. En af årsagerne kan være, at limiteringen på 6 behandlinger per henvisning generelt har været for lav til, at fodterapeuterne har nået at færdigbehandle patienterne. En anden årsag kan være, at de patienter, som blev henvist til behandling hos en fodterapeut, har været fagligt tunge patienter, der har haft behov for flere behandlinger. Det skyldes projektets målgruppe, som udelukkende inkluderede patienter, der ikke kunne varetage egenomsorg, og dermed måske har haft ubehandlede fodvorter gennem længere tid.

2.2.3. Patienternes demografi

Der er flest kvindelige patienter, der har modtaget fodvortebehandling hos en fodterapeut; 1.217 kvinder (59 %) og 835 mænd (41 %).

De fleste patienter ligger i aldersgruppen fra 10-19 år efterfulgt af aldersgruppen 0-9 år. Patienter fra 0-19 år udgør 41 % af det samlede antal patienter, der har modtaget fodvortebehandling hos en fodterapeut. Børn/unge var ikke en del af projektets primære målgruppe og kunne udelukkende indgå i projektet, hvis deres forældre ikke var i stand til at varetage behandlingen af deres barns fodvorte(r). Det var forventningen, at langt de fleste børn ville blive behandlet i hjemmet af forældrene.

Under projektperioden har Region Syddanmark været opmærksom på, at der er behandlet flere børn under projektet end forventet. Regionen præciserede derfor henvisningskriterierne over for almen praksis og fodterapeuterne 30. september 2022. Der er efterfølgende sket et fald i antallet af børn/unge (mellem 0 og 19 år), som har modtaget fodvortebehandling under projektet fra 210 patienter i september 2022 til 113 ved projektets afslutning i april 2023.

Af tabel 4 fremgår antallet af patienter fordelt på køn og alder.

Tabel 4: Antal patienter fordelt på køn og alder

Alder	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-99	I alt *
Kvinde	191	302	102	103	88	136	168	137	33	2	1.217
Mand	128	221	56	78	73	94	99	96	21	3	835
I alt	319	523	158	181	161	230	267	233	54	5	2.052

Kilde: LUNA BI for perioden 1. maj 2021 til 30. april 2023

* **Note:** Sammentælling af patienter (cpr) under i alt vil altid sammentælle på tværs af de enkelte undergrupperinger. Patientforløbet kan dække over flere måneder, hvorfor den samme patient indgår flere gange i statistikken.

Patienterne under fodvorteprojektet kommer fra alle områder af regionen. Dog ses der en overvægt af patienter med bopæl i kommunerne Aabenraa, Nyborg, Faaborg-Midtfyn og Esbjerg. Det stemmer således i overvejende grad overens med, at de henviste fodvortepatienter og de udførende fodterapeuter kommer fra samme lokalområde, jf. tabel 2, bilag 6.

Kommunen med flest fodvortepatienter per indbygger, fordelt efter patientens bopælskommune, er Aabenraa. I denne kommune har 0,29 % af kommunens befolkning modtaget behandling i forbindelse med fodvorteprojektet. Kommunen med det laveste antal patienter per indbygger er Langeland, hvor 0,01 % har modtaget behandling under fodvorteprojektet.

Fordelingen i antal patienter per indbygger fordelt efter patientens bopælskommune er vedlagt bilag 6, tabel 3.

2.2.4. Tilgængelighed til behandling

En af forventningerne inden projektstart var, at tilgængeligheden til behandling af fodvorter blev øget. Det skyldes dels, at der er flere fodterapiklinikker end dermatologiklinikker, dels at ventetiderne hos de praktiserende fodterapeuter for ikke-akutte patienter var kortere end hos dermatologerne.

Under fodvorteprojektet har der været 18 dermatologiklinikker i Region Syddanmark. Til sammenligning har der været cirka 150 fodterapiklinikker med omkring 240 fodterapeuter. Borgere henvist til behandling hos en fodterapeut har således haft et langt mere nært behandlingstilbud end før projektstart.

Tabel 5 viser den gennemsnitslige ventetid for ikke-akutte patienter for fodterapeuter og dermatologer før projektstart og ved projektets afslutning.

Tabel 5: Den gennemsnitslige ventetid for ikke-akutte patienter hos hhv. fodterapeuter og dermatologer i Region Syddanmark

	Gennemsnitslig ventetid 1. maj 2021 (inden projektstart)	Gennemsnitslig ventetid 1. maj 2023 (efter projektets afslutning)
Fodterapeuter	14 uger	19 uger
Dermatologer	17 uger	22 uger

Kilde: Sundhed.dk og LUNA BI

Det fremgår, at fodterapeuter både før projektet og ved projektets afslutning har 3 uger kortere ventetid for ikke-akutte patienter end dermatologerne. Fodterapeuternes ventetid er steget med 5 uger under projektperioden, hvilket blandt andet kan skyldes fodvorteprojektet, hvor fodterapeuterne har fået henvist en patientgruppe, der ikke tidligere kunne henvises til dem.

På trods af at dermatologerne i langt mindre grad behandler fodvortepatienter i deres klinik, er deres gennemsnitslige ventetid steget med 5 uger under projektperioden. Projektet har således ikke nedsat ventetiden hos dermatologerne, men kan have frigivet ressourcer til, at de har kunne varetage behandling af patienter med sundhedsmæssige problemstillinger af mere alvorlig eller problematisk karakter end fodvorter.

2.3. Ydelser afregnet under fodvorteprojektet

Dette afsnit beskriver udviklingen i antallet af afregnede ydelser under fodvorteprojektet, hvor første år af projektperioden sammenholdes med det andet, og sidste, år af projektperioden.

2.3.1. Udvikling i ydelsesanvendelsen

Der er sket en stigning i anvendelsen af alle fem ydelser fra første til sidste år af projektperioden. Ydelsen *Orthese/aflastning* er den ydelse, hvor der er sket den højeste stigning på 245 %. Ydelsen *Kontrol/eftersyn* er den eneste ydelse, der er faldet siden projektets første år. Ydelsen er faldet med 26 %. Dog er anvendelsen af denne ydelse så lav, at det kan skyldes tilfældighed. Den udvikling der har været mest stationær er ydelsen *Afsluttet efter 1. behandling*, som anvendes, når en patient er henvist til projektet, men ikke opfylder henvisningskravene. Udviklingen i afregningen af ydelserne fremgår af tabel 6.

Tabel 6: Antal afregnede ydelser fordelt på projektår

	1 år (1. maj 2021 - 30. april 2022)	2 år (1. maj 2022 - 30. april 2023)	Forskel i %
Behandling af fodvorter	5.788	10.913	89%
Kontrol/eftersyn	58	43	-26%

Orthese	918	3.165	245%
Orthese/silikone	16	34	113%
Afsluttet efter 1. behandling	141	147	4%

Kilde: LUNA BI for perioden 1. maj 2021 til 30. april 2023

Region Syddanmark har under projektperioden haft en særlig opmærksomhed på fodterapeuternes afregning af ydelsen *Orthese*. Det skyldes, at få fodterapeuter har haft en meget høj ydelsesanvendelse af netop denne ydelse. Såfremt de fem fodterapeuter, der har haft den højeste afregning af ortheser fratrækkes, er udviklingen i ydelsesanvendelsen som følger:

1 år (1. maj 2021 - 30. april 2022)	2 år (1. maj 2022 - 30. april 2023)	Forskel i %
392	765	95 %

2.4. Delkonklusion

Forventning om økonomisk gevinst ved at flytte fodvortepatienter fra dermatologipraksis/almen praksis over i fodterapipraksis er opfyldt.

Det estimeres, at udgiften til behandling af fodvorter i dermatologipraksis før projektstart var ca. 13.060.000 over en 2-årig periode. Under projektet var udgiften i dermatologipraksis ca. 2.484.000 kr. Sammenlagt med udgifterne til behandling af fodvorter hos fodterapipraksis var udgiften i alt 7.980.000 kr. Fodvorteprojektet har således medført en besparelse på 5.080.000 kr. over to år. Udgifterne forbundet med behandling og henvisning til fodvorter i almen praksis er ikke medtaget, da det ikke har været muligt at lave en estimering over dette.

Yderligere estimeres det, at udgiften per patient er næsten tre gange så høj hos en fodterapeut som hos en dermatolog under projektet og næsten dobbelt så høj sammenholdt med udgiften til behandling hos en dermatolog inden projektet. Det er således ikke billigere at behandle fodvorter i fodterapipraksis. Da man alligevel ser et fald i udgifterne til behandling af fodvorter på ca. 5 mio. kr. under fodvorteprojektet kan det skyldes, at flere patienter er henvist til egenbehandling af egen læge. Antallet af fodvortepatienter hos fodterapeuterne og dermatologerne under projektet er næsten halveret sammenholdt med antallet af patienter hos dermatologerne før projektstart, hvor der er sket et fald på 3.938 patienter.

Det antages, at alle disse patienter ikke er flyttet over til behandling i almen praksis, da det er Region Syddanmarks overordnede indtryk, at almen praksis behandler færre fodvortepatienter end tidligere, baseret på de tilbagemeldinger, de har givet under projektet.

Til ovenstående resultater skal det understreges, at estimerterne for dermatologerne er behæftet med stor usikkerhed. Det skyldes, at disse er baseret på selvrapporterede estimerter fra 7 ud af 18 dermatologipraksis i regionen. Yderligere er udgiften til fodvorter i forbindelse med behandling og henvisning i almen praksis ikke inkluderet.

Højere udgifter end forventet

Udgifterne til fodvorteprojektet har været væsentligt over det forventede udgiftsniveau. Inden forsøgsprojektets opstart forventedes det, at udgifterne til fodterapeuternes honorar ville være omkring 2.500.000 mio. kr. Det reelle udgiftsniveau har i stedet været 5.019.000 mio. kr. hvilket svarer til en forskel på godt 100 %. Regionens udgift til produkter var 477.000 kr. Sammenlagt var regionens samlede udgifter til behandling af fodvorter i fodterapipraksis derfor 5.496.000 kr.

Fleere ortheser end forventet

Regionens udgift til ydelsen *Ortheser* (aflastning) oversteg det forventede. Ydelsen udgjorde 13 % af regionens samlede udgifter til ydelserne under fodvorteprojektet.

Antal behandlede patienter opfylder det forventede

Antallet af behandlede patienter per år stemmer overens med det forventede antal på 1.000 patienter/år. Samlet er der under hele projektperioden behandlet 2.052 patienter. Således er formålet om at flytte patienter fra almen praksis og dermatologipraksis ligeledes opfyldt.

Flere genhenvisninger end forventet

Antallet af genhenvisninger oversteg det forventede antal. Ved projektets start forventedes det, at genhenvisninger ville udgøre omkring 5 %. I stedet udgjorde patienter, der har modtaget én eller flere genhenvisninger (det vil sige minimum 7 behandlinger) 50 %. Der kan være flere årsager til dette, herunder at limiteringen på 6 behandlinger per henvisning har været for lav. I gennemsnit modtog patienter henvist til fodvorteprojektet 9 behandlinger hos en fodterapeut.

Flere børn/unge end forventet

De fleste behandlede patienter placerer sig i aldersgruppen 10-19 år, efterfulgt af de 0-9 årige. Patienter fra 0-19 år udgjorde 41 % af det samlede antal patienter under fodvorteprojektet og oversteg dermed det forventede, da børn/unge ikke var en del af projektets primære målgruppe. Regionen har under projektet præciseret målgruppen til fodterapeuterne og almen praksis, som har resulteret i et fald i denne patientgruppe.

Udvikling af ydelser i projektperioden

Udviklingen i anvendelsen af ydelserne er steget betydeligt fra første til sidste projektår. Ydelsen der har den højeste stigning er *orthese/aflastning*, som er steget med 245 %. Såfremt de fem fodterapeuter, der har haft den højeste anvendelse af ortheseydelsen fratrækkes, er stigningen dog fortsat høj på 95 %.

3. Registreringsundersøgelse i dermatologipraksis

Region Syddanmark har udført en registreringsundersøgelse blandt dermatologipraksis i regionen. Dette med henblik på at undersøge, hvorvidt fodvorteprojektet har frigivet tid og ressourcer hos dermatologerne til at varetage andre og mere komplekse problemstillinger end fodvorter.

Dette kapitel indeholder resultaterne af registreringsundersøgelsen fra dermatologipraksis i Region Syddanmark.

Det følgende beskriver kort registreringsundersøgelsen og dens udførelse.

Et af formålene med fodvorteprojektet er at frigive ressourcer i dermatologipraksis via fokus på egenomsorg samt flytte fodvortepatienter, som ikke kan varetage egenomsorg, fra dermatologipraksis til fodterapipraksis.

Region Syddanmark har i den forbindelse bedt alle dermatologipraksis i regionen om at udfylde et registreringsskema tre gange i løbet af projektperioden; første gang inden projektstart, anden gang under projektet og tredje gang ved projektets afslutning.

Dermatologerne blev bedt om at registrere følgende for én måned:

- Antallet af henvisninger vedrørende fodvorter på klinikken
- Antallet af behandlede fodvortepatienter for hele måneden

Efter halvdelen af projektperioden og ved den ordinære projektperiodes udløb blev dermatologerne ligeledes bedt om at registrere følgende i forbindelse med behandling af fodvorter:

- Antal afviste henvisninger
- Antal henvendelser over telefon/mail
- Antal gange teledermatologi⁵ blev anvendt

Der er i alt 18 dermatologipraksis i Region Syddanmark. Nogle praksis er overtaget af andre under forsøgsperioden. Hvis disse praksis har besvaret registreringsskemaet fremgår de som nye klinikker i dataindsamlingen. Hvis praksis har flyttet praksisadresse fremgår de som samme klinik i dataindsamlingen.

Regionen har modtaget følgende antal svar fra dermatologerne i forbindelse med de forskellige udsendte registreringsskemaer:

	Antal besvarelser	Svarprocent
Marts 2019	14	78%
Maj 2022	16	89%
Maj 2023	17	94%

3.1. Antal henviste fodvortepatienter i dermatologipraksis

Det fremgår af dermatologernes registrering, at der er sket et betydeligt fald i antallet af henvisninger af fodvortepatienter fra den første registrering i marts 2019 til halvvejs i projektet i maj 2022. Henvisningerne i denne periode er faldet med i alt 163; fra 223 til 60 patienter. Fra maj 2022 til projektets afslutning i maj 2023 ses der en mindre stigning fra 60 henviste patienter på én måned til 74. I alt er antallet af henviste patienter på én måned, fra første måling til den sidste, faldet med 149 svarende til 67 %.

⁵ Elektronisk korrespondance med billedokumentation mellem almen praksis og dermatologipraksis

Tabel 1: Antal henviste patienter til dermatologipraksis

Marts 2019	Maj 2022	Maj 2023	Forskel fra første til sidste registrering
223	60	74	149

Kilde: Registreringsskema udsendt til dermatologipraksis i Region Syddanmark

Note: Tallene i tabellen angiver antallet af henviste patienter på én måned (marts i 2019, maj i 2022 og 2023)

Stigningen i maj 2023 kan forklares, at særligt to dermatologipraksis, har haft en høj stigning i antallet af henvisninger i maj 2023 sammenholdt med registreringen i maj 2022 med en stigning på henholdsvis 8 og 9 patienter. Hvis disse praksis havde samme antal henvisninger i maj 2023 som maj 2022 ville antallet af henviste patienter falde til 57. Forskellen fra første til sidste registrering ville derfor være 166 i stedet for 149.

De enkelte praksis' registreringer af antal henviste patienter er vedlagt under bilag 7, tabel 1.

3.2. Antal behandlede fodvortepatienter i dermatologipraksis

Der ses ligeledes en faldende tendens for antallet af behandlede fodvortepatienter i dermatologipraksis som for henviste patienter.

Det fremgår af dermatologernes svar, at der er sket et betydeligt fald i antallet af behandlinger fra den første registrering i marts 2019 til halvvejs i projektet i maj 2022. Behandlingerne i denne periode er faldet med i alt 564 på én måned fra 692 til 128 behandlinger. Fra maj 2022 til projektets afslutning i maj 2023 ses der en mindre stigning fra 128 behandlinger på én måned til 180 behandlinger. I alt er antallet af henviste patienter på én måned fra første måling til den sidste faldet med 512 svarende til 73 %.

Tabel 2: Antal behandlede patienter i dermatologipraksis

Marts 2019	Maj 2022	Maj 2023	Forskel fra første til sidste registrering
692	128	180	512

Kilde: Registreringsskema udsendt til dermatologipraksis i Region Syddanmark

Note: Tallene i tabellen angiver antallet af henviste patienter på én måned (marts i 2019, maj i 2022 og 2023)

Stigningen i maj 2023 kan forklares med, at særligt to dermatologipraksis har haft en høj stigning i antallet af behandlede patienter i maj 2023 sammenholdt med registreringen i maj 2022 med en stigning på henholdsvis 43 og 23 patienter. Hvis disse praksis havde samme antal behandlinger i maj 2023 som maj 2022 ville antal behandlinger i maj 2023 falde til 114. Forskellen fra første til sidste registrering ville derfor være 578 i stedet for 512

De enkelte praksis' registreringer af antal behandlede patienter er vedlagt under bilag 7, tabel 2.

3.3. Yderligere registreringer fra dermatologipraksis

Ud over antal henvisninger og behandlinger, blev dermatologipraksis i Region Syddanmark ligeledes bedt om at registrere følgende i maj 2022 og maj 2023:

- Antal afviste henvisninger
- Antal henvendelser fra fodvortepatienter på telefon/e-mail
- Teledermatologi

Af tabel 3 fremgår udviklingen fra registreringen for maj 2022 og registreringen i maj 2023

Tabel 3: Antal afviste henvisninger, antal henvendelser og antal teledermatologi

	Antal afviste henvisninger	Antal henvendelser (telefon/e-mail)	Teledermatologi
Maj 2022	14	55	2
Maj 2023	17	53	0
Forskel	3	2	2

Kilde: Registreringsskema udsendt til dermatologipraksis i Region Syddanmark

Note: Tallene i tabellen angiver antallet af henviste patienter på én måned (marts i 2019, maj i 2022 og 2023)

Der er således ikke en betydelig forskel på de tre registreringer fra midten af projektets varighed til projektets afslutning.

3.4. Delkonklusion

Resultaterne fra registreringsundersøgelsen viser, at fodvorteprojektet opfylder formålet om at frigive ressourcer til, samt flytte patienter fra, dermatologipraksis. Gennem hele projektperioden er der på én måned sket et fald i antallet af henvisninger til dermatologipraksis på 149. Antallet af behandlinger af fodvorter i dermatologipraksis er faldet med 512 på én måned.

Der er således sket et betydeligt fald i både antal henvisninger og antal behandlinger af fodvorter i dermatologipraksis efter projektets implementering. Dette medfører, at dermatologerne i højere grad har ressourcer til at varetage behandlingen af andre og mere komplekse problemstillinger end fodvorter.

Der ses ikke en betydelig forskel i antallet af afviste henvisninger, antal henvendelser fra fodvortepatienter på telefon/mail eller teledermatologi i registreringerne i maj 2022 sammenholdt med registreringerne i maj 2023.

4. Spørgeskemaundersøgelse

Region Syddanmark har foretaget en spørgeskemaundersøgelse blandt almen praksis, dermatologipraksis og fodterapipraksis i regionen. Dette med henblik på at afdække, hvad de enkelte praksisområder syntes om projektet, samt hvorvidt der var områder, hvor forsøgsprojektet med fordel kunne justeres.

Dette kapitel indeholder resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen blandt de tre praksisområder.⁶

4.1. Almen praksis

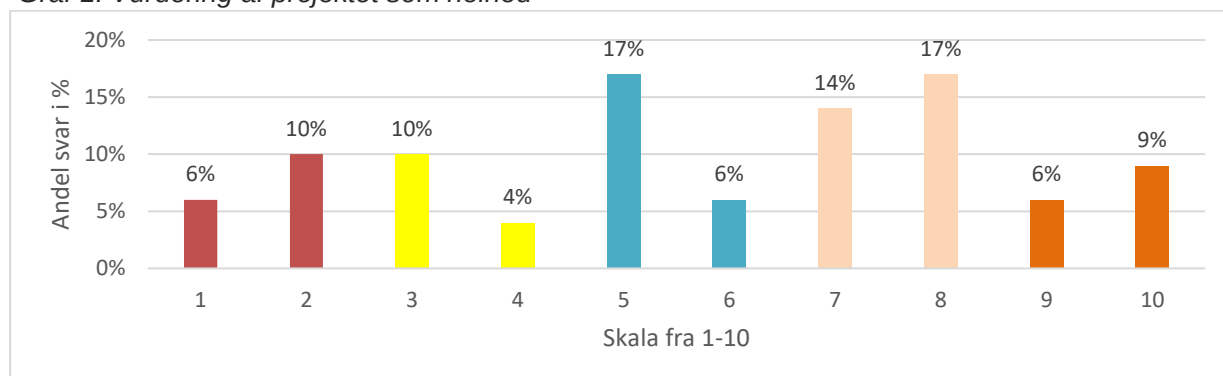
Region Syddanmark udsendte et spørgeskema til alle almen praksis i regionen. Spørgeskemaet blev udsendt til 347 klinikker, hvoraf 69 indsendte en besvarelse. Svarprocenten var derfor 20 % og dermed forholdsvis lav.

Spørgeskemaet indeholdt 5 spørgsmål med mulighed for at indgive kommentarer til hvert spørgsmål. I det følgende beskrives resultaterne fra undersøgelsen.

4.1.1. Vurdering af projektet som helhed

Almen praksis blev bedt om at vurdere fodvorteprojektet som helhed på en skala fra 1-10. I graf 1 illustreres deres besvarelse.

Graf 1: Vurdering af projektet som helhed

Det fremgår af besvarelsen, at almen praksis i overvejende grad var tilfredse med projektet. Af dem der har besvaret spørgeskemaet har:

- 53 % vurderet projektet på minimum 6
- 46 % vurderet projektet fra 7-10
- 30 % har vurderet projektet fra 1-4 og
- 23 % har vurderet projektet i midten fra 5-6.

Det fremgår af flere af kommentarerne til spørgsmålet, at flere praksis overordnet er positive over for projektet. Herunder at projektet frigav tid i en presset hverdag samt at praksis behandlede langt færre fodvortepatienter end tidligere.

Flere af de alment praktiserende læger manglede kendskab til projektet og efterspurgte mere information. Der var således flere af praksis, som ikke havde henvist fodvortepatienter til fodterapipraksis. Enkelte læger svarede, at de havde dårlig erfaring med vortebehandling hos fodterapeuter, og at det var en unødvendig omvej til behandling. Andre bemærkede, at det er unødigt,

⁶ Grundet afrunding kan svarandelen i kapitlets grafer overstige eller være mindre end 100 %.

at almen praksis skal henvise patienter til fodterapeuterne, og at patienterne i stedet bør kunne henvende sig direkte.

4.1.2. Håndtering af henvisningskriterierne

Almen praksis blev bedt om at vurdere, hvorvidt henvisningskriterierne var lette at håndtere. Fodvorteprojektet indeholdt faste henvisningskriterier, idet det udelukkende var borgere, som ikke kunne håndtere egenomsorg, der kunne henvises til vederlagsfri behandling hos en fodterapeut. Henvisning til en fodterapeut indeholdt ikke en særskilt henvisningsblanket til fodvorteprojektet. I stedet skulle almen praksis henvise via det eksisterende speciale 59 – Arvæv efter strålebehandling af fodvorter, hvor de rent praktisk skulle skrive "Fodvorteprojektet".

Resultatet af besvarelsen var, at 64 % af praksis oplevede, at henvisningskriterierne var lette at håndtere, mens 36 % oplevede, at de var vanskelige.

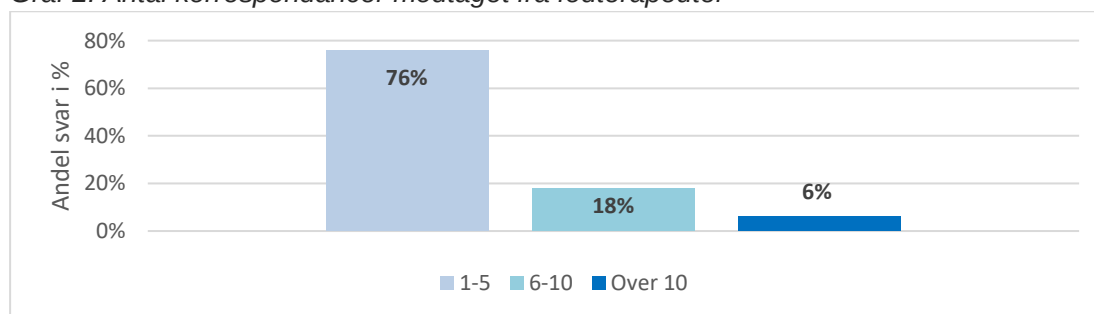
Af bemærkningerne til spørgsmålet fremgår det, at flere praksis efterlyste en formaliseret henvisningsprocedure, der indeholdt en henvisningsblanket med henvisningskriterierne. Derudover oplevede nogle praksis, at selve henvisningskriterierne var for upræcise, strikse og vanskelige at håndtere.

4.1.3. Modtagne korrespondancer fra fodterapeuter i forbindelse med fodvorteprojektet

Almen praksis blev bedt om at angive, hvorvidt de havde modtaget korrespondancer fra fodterapeuterne i forbindelse med fodvorteprojektet og i så fald hvor mange. Dette er relevant i forbindelse med evalueringen af projektet, da fornyet henvisning til fodterapeutbehandling krævede en faglig redegørelse fra fodterapeuten og en faglig revurdering af behovet for fornyet henvisning af den alment praktiserende læge.

20 % af de praksis, der har besvaret spørgeskemaet, har modtaget en korrespondance fra fodterapeuter omkring fodvorter. Det er lavt, når man sammenholder svarene med, at over 50 % af det samlede antal patienter er blevet genhenvist minimum én gang, jf. afsnit 2.2.2. Af de 20 % af praksis, der havde modtaget en korrespondance, havde størstedelen modtaget mellem 1-5 korrespondancer fra fodterapeuter under projektperioden. Graf 2 viser fordelingen.

Graf 2: Antal korrespondancer modtaget fra fodterapeuter

4.1.4. Delkonklusion

Overordnet er almen praksis tilfredse med projektet. 53 % har vurderet projektet på minimum 6 på en skala fra 1-10. Der bliver nævnt følgende ønsker til ændringer i tilrettelæggelsen af fodvorteprojektet:

- Mere information om fodvorteprojektet.
- Mindre stramme henvisningskriterier, så flere fodvortepatienter kan henvises til projektet.
- En formaliseret henvisningsprocedure med en særskilt henvisningsblanket til fodvorteprojektet.

Enkelte praksis mener ikke, at fodvorteprojektet har værdi, og at de selv kan behandle fodvortepatienterne i stedet for at henvise dem videre til behandling hos en fodterapeut.

4.2. Dermatologipraksis

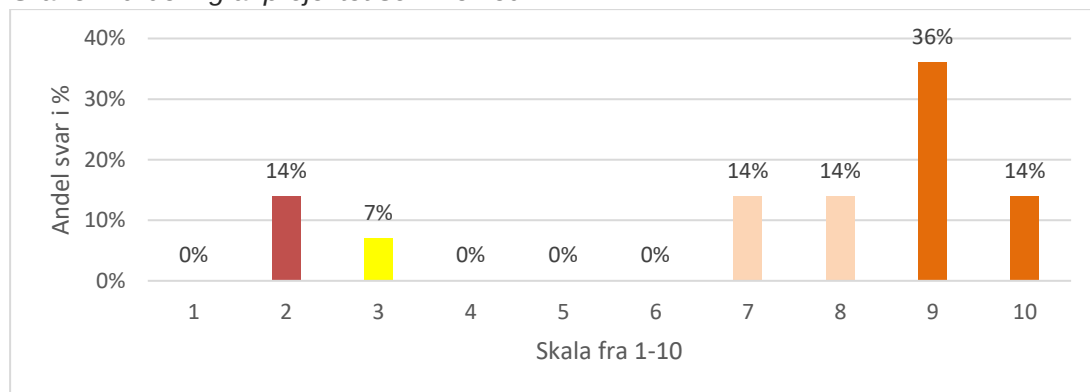
Region Syddanmark udsendte et spørgeskema til alle dermatologipraksis i Region Syddanmark. Spørgeskemaet blev sendt til 18 dermatologipraksis, hvoraf 14 indsendte en besvarelse. Svarprocenten er derfor 78 %.

Spørgeskemaet indeholdt 4 spørgsmål med mulighed for at indgive kommentarer til hvert spørgsmål. I det følgende beskrives resultaterne fra undersøgelsen.

4.2.1. Vurdering af projektet som helhed

Dermatologipraksis blev bedt om at vurdere fodvorteprojektet som helhed på en skala fra 1-10. Graf 3 illustrerer deres besvarelse.

Graf 3: Vurdering af projektet som helhed

Det fremgår af dermatologipraksis' besvarelse, at de, ligesom almen praksis, i overvejende grad er tilfredse med projektet. Af dem, der har svaret på spørgeskemaet, har 78 % vurderet projektet på minimum 7, hvilket er en del højere end vurderingen fra almen praksis. Kun 14% og 7 % har vurderet projektet til henholdsvis 2 og 3, hvilket svarer til, at to dermatologer har vurderet projektet til 2 og én har vurderet det til 3.

Af bemærkningerne til spørgsmålet fremgår det fra flere af dermatologerne, at de kan se en positiv effekt af projektet, herunder at det frigiver tid, samt at det er meningsfuldt at flytte fodvortepatienter over i fodterapipraksis.

Flere påpeger dog, at der burde udsendes mere information om fodvorteprojektet til både dermatologerne og almen praksis for at udbrede kendskabet til projektet og dets indhold.

4.2.2. Frigivelse af tid til andre patienter

Dermatologipraksis blev bedt om at vurdere, hvorvidt fodvorteprojektet havde frigivet tid til andre patienter i deres praksis.

86 % svarer, at fodvorteprojektet har frigivet tid til andre patienter. Dette stemmer overens med registreringsundersøgelsen, jf. kapitel 3, hvor det fremgik, at der er sket en stor reduktion i både antal henviste og behandlede fodvortepatienter.

Flere af dermatologerne har bemærket til spørgsmålet, at projektet ikke medførte frigivet tid til dem selv, men derimod til deres praksispersonale, som står for behandling af fodvorter. Én dermatolog bemærkede, at projektet gav mulighed for at fokusere på mere højt specialiserede behandlinger som fx forstadier til hudkræft.

4.2.3. Direkte henvisningsmulighed til en fodterapeut

Fodvorteprojektet er tilrettelagt således, at det udelukkende er almen praksis, der kan henvise patienter til fodvorteprojektet.

57 % af dermatologipraksis har angivet i spørgeskemaet, at de ikke har haft behov for en direkte henvisningsmulighed til fodterapipraksis. 43 % af klinikkerne har haft behovet.

Blandt de dermatologer der har svaret, at de gerne ville have haft muligheden for at henvise direkte til en fodterapeut, er det blandt andet blevet bemærket til spørgsmålet, at det særligt ved langvarige forløb ville være en fordel at have denne mulighed. Derudover har én dermatolog angivet, at flere almen praksis ikke har været bekendt med henvisningskriterierne og dermed ikke har henvist patienter til en fodterapeut.

4.2.4. Delkonklusion

Overordnet er dermatologerne meget tilfredse med projektet. 78 % har vurderet projektet til 7 eller højere ud af 10.

De fleste har angivet, at projektet har medført frigivet tid til at behandle andre patienter i klinikken. Nogle af dermatologerne bemærker dog, at det ikke har frigivet tid til dem selv, men i stedet til deres praksispersonale.

43 % af dermatologipraksis angav, at de gerne vil have haft muligheden for at kunne henvise fodvortepatienter direkte til fodterapeuter i stedet for, at henvisningen skulle ske via almen praksis.

4.3. Fodterapipraksis

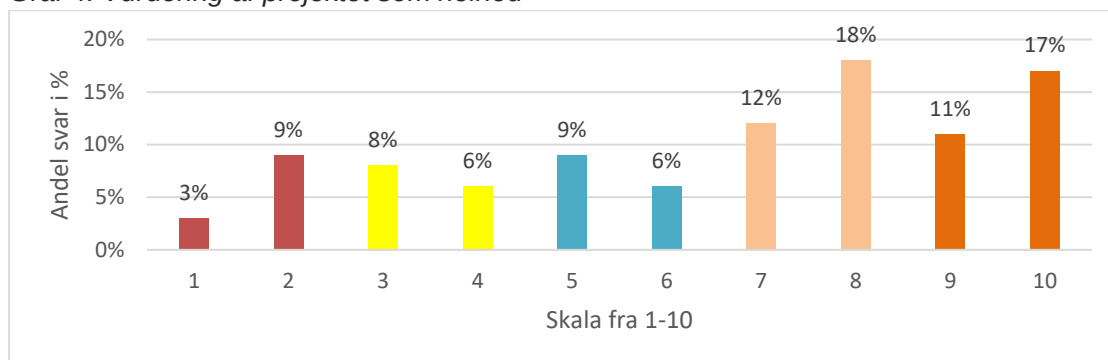
Region Syddanmark udsendte et spørgeskema til alle fodterapipraksis i Region Syddanmark. Spørgeskemaet blev sendt til 153 fodterapipraksis, hvoraf 65 indsendte en besvarelse. Svarprocenten er derfor på 42 % og dermed forholdsvis lav.

Spørgeskemaet indeholdt 7 spørgsmål med mulighed for at indgive kommentarer til hvert spørgsmål. I det følgende beskrives resultaterne fra undersøgelsen.

4.3.1. Vurdering af projektet som helhed

Fodterapipraksis blev bedt om at vurdere fodvorteprojektet som helhed på en skala fra 1-10. Graf 4 viser deres besvarelse.

Graf 4: Vurdering af projektet som helhed

Det fremgår af grafen, at fodterapipraksis', ligesom almen praksis og dermatologipraksis, i overvejende grad er tilfredse med fodvorteprojektet. Af dem, der har svaret på spørgeskemaet, har:

- 64 % vurderet projektet på minimum 6, hvilket er højere end almen praksis men lavere end dermatologipraksis.
- 58 % har vurderet projektet fra 7-10
- 26 % har vurderet det mellem 1-4 og
- 15 % har vurderet det i midten fra 5-6.

Af bemærkningerne til spørgsmålet har flere givet en positiv tilkendegivelse af fodvorteprojektet som helhed og dets effekt.

I mange af kommentarerne fremgår det, at fodterapeuterne gerne vil udvide målgruppen således, at flere kan henvises til fodvortebehandling hos fodterapeuten via fodvorteprojektet. Særligt nævner flere, at målgruppen bør udvides til også at omfatte børn.

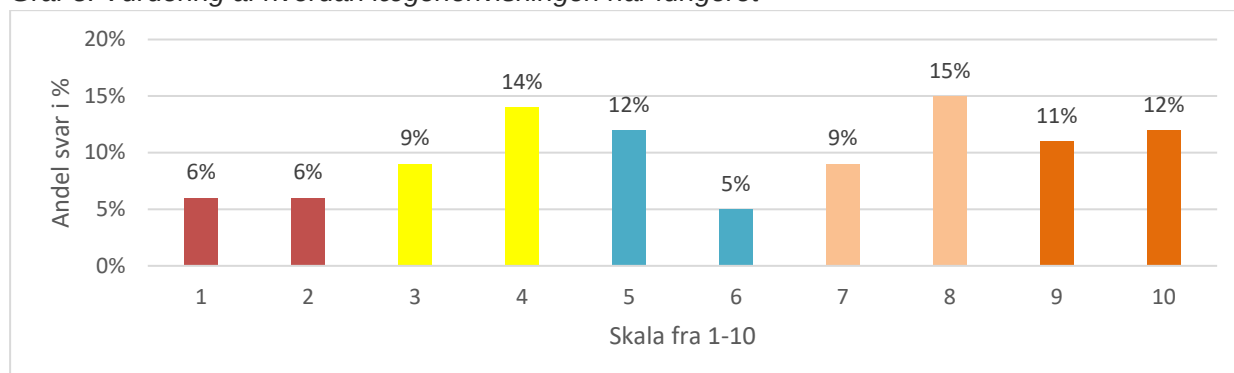
Det fremgår yderligere i flere af kommentarerne, at fodterapeuterne oplever, at mange fra almen praksis henviser patienter, som ikke efterlever henvisningskriterierne. Dette stiller fodterapeuterne i en vanskelig situation, hvor de er nødt til at afvise patienterne.

Afslutningsvis skriver flere af fodterapeuterne, at limiteringen på 6 behandlinger per henvisning er for lidt. Det er vanskeligt at færdigbehandle mange af fodvorterne på én henvisning. Dette stemmer overens med resultaterne fra statistikopgørelsen, hvor der i gennemsnit gives 9 behandlinger per patient.

4.3.2. Vurdering af henvisningerne til projektet

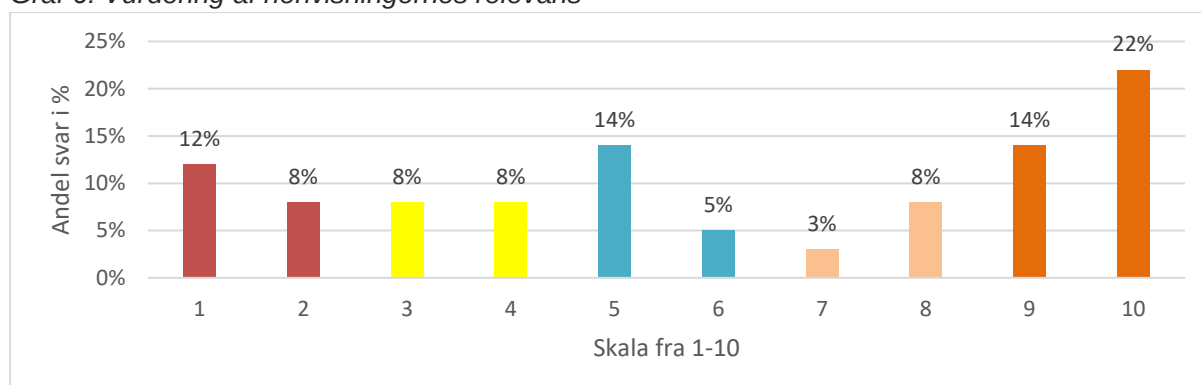
Fodterapeuterne har svaret på, hvordan henvisningerne fra almen praksis har fungeret samt på henvisningernes relevans. Graf 5 viser fodterapeuternes besvarelse af, hvordan de vurderer, henvisningerne har fungeret.

Graf 5: Vurdering af hvordan lægehenvisningen har fungeret

Det fremgår af grafen, at 52 % af fodterapeuterne har vurderet lægehenvisningen på minimum 6 ud af 10 på skalaen. Det vil sige, at omkring halvdelen af de fodterapeuter, der har svaret på spørgeskemaet, har vurderet lægehenvisningen på den øvre halvdel af skalaen. 47 % har vurderet lægehenvisningen på 7-10, 35 % har vurderet den til 1-4 og 17 % har vurderet den til 5-6. Graf 6 viser fordelingen af fodterapeuternes vurdering af lægehenvisningernes relevans.

Graf 6: Vurdering af henvisningernes relevans

Det fremgår af grafen, at 52 % af fodterapeuterne har vurderet lægehenvisningens relevans på minimum 6. Samme andel fremgik i vurderingen af, hvordan lægehenvisningen har fungeret, jf. graf 5. Af bemærkningerne til de to spørgsmål fremgår det, at flere af fodterapeuterne oplever, at almen praksis henviser patienter, som ligger uden for henvisningskriterierne. Det gælder særligt børn og unge, hvilket stemmer overens med resultaterne under afsnit 4.3.2., hvor det fremgik, at flere børn og unge end forventet modtog behandling under fodvorteprojektet. Fodterapeuterne har derfor brugt meget tid på at afvise patienter. Flere bemærker i den forbindelse, at det er ubehageligt at afvise patienter, der har fået en lægehenvisning.

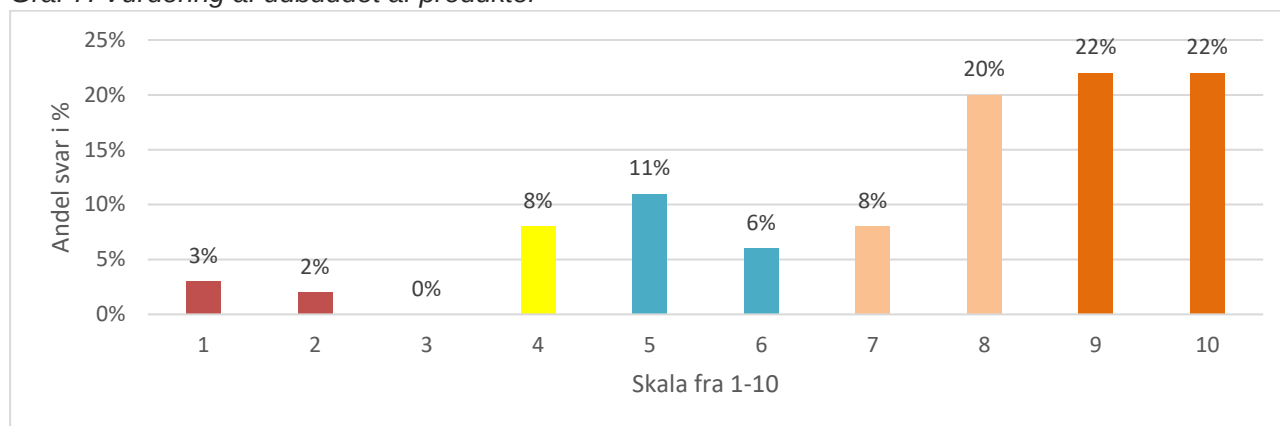
Nogle af fodterapeuterne bemærker, at fodterapeuterne bedre kan vurdere, hvilke patienter, der kan indgå i projektet, end almen praksis kan, og at fodterapeuterne derfor selv bør kunne henvise patienter til projektet.

Afslutningsvis mener flere fodterapeuter, at alle patienter med fodvorter bør kunne indgå i projektet, og dermed ikke kun dem, der var omfattet af henvisningskriterierne.

4.3.3. Udbuddet af produkter

Fodterapeuterne blev bedt om at svare på, hvordan de ville vurdere udbuddet af produkter på en skala fra 1-10. Graf 7 viser fordelingen af deres svar.

Graf 7: Vurdering af udbuddet af produkter

Det fremgår, at 78 % af fodterapeuterne vurderer udbuddet af produkter til minimum 6 ud af 10. Kun 13 % vurderer udbuddet af produkter til under middel fra 1-4. Overordnet er der derfor stor tilfredshed med udbuddet af produkter blandt de fodterapeuter, der har svaret på spørgeskemaet. Produkterne anvendt til behandling af fodvorter synes derfor ikke at kunne forklare det høje antal genhenvisninger, jf. afsnit 2.2.2.

Mange af fodterapeuterne har angivet i bemærkningerne til spørgsmålet, at de er tilfredse med produktudvalget, og at de oplever en effekt. Der er dog flere, der har ønsket om andre produkter eller et udvidet udvalg.

Få bemærker, at de oplever en lang leveringstid på produkterne, og at de gerne ville have haft mere information om produkterne og deres virkning.

4.3.4. Antallet af behandlinger på én henvisning

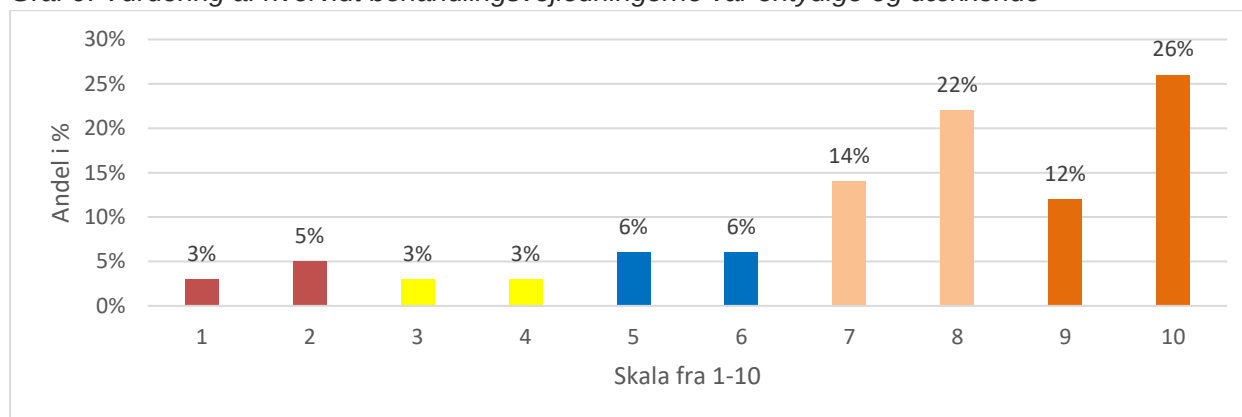
Fodterapeuterne blev spurgt, om 6 behandlinger til en henvisning til fodvorteprojektet var tilstrækkeligt. Af dem der har besvaret spørgeskemaet, svarede 9 % ja og 91 % nej. Dette stemmer overens med statistikopgørelsens resultater om, at der i gennemsnit anvendes 9 behandlinger per patient samt, at 44 % af patienterne er blevet genhenvist minimum én gang, jf. afsnit 2.2.2.

Flere af fodterapeuterne bemærker til spørgsmålet, at i de tilfælde, hvor patienterne har mange, store eller gamle fodvorter, vil 6 behandlingssange ikke være tilstrækkeligt. Fodterapeuterne bemærker yderligere, at det ofte er patienter med disse typer fodvorter, som henvises til behandling hos dem.

4.3.5. Behandlingsvejledningerne

Fodterapeuterne blev bedt om at vurdere, hvorvidt behandlingsvejledningerne til fodvorteprojektet var entydige og dækkende på en skala fra 1-10. Graf 8 viser fordelingen af deres svar.

Graf 9: Vurdering af hvorvidt behandlingsvejledningerne var entydige og dækkende

Det fremgår af graf 9, at de fleste fodterapeuter er tilfredse med behandlingsvejledningerne til fodvorteprojektet. 74 % af fodterapeuterne vurderer vejledningerne på mellem 7-10. Kun 14 % vurderer dem til mellem 1-4.

Få fodterapeuter bemærker til spørgsmålet, at de gerne ville have haft yderligere introduktion eller undervisning til behandling af fodvorter.

4.3.6. Yderligere kommentarer til projektet

Afslutningsvis havde fodterapeuterne mulighed for at komme med yderligere bemærkninger til fodvorteprojektet.

Udover hvad der allerede var bemærket til de ovenstående spørgsmål, angiver få af fodterapeuterne, at en af udfordringerne ved fodvorteprojektet var at finde ledige tider i kalenderen. Det gælder både i forhold til selve behandlingen samt i forhold til det nødvendige interval mellem behandlinger.

Få fodterapeuter bemærker desuden, at de mener, honorarerne under fodvorteprojektet var for lavt. Det skyldes, at der ikke tages højde for, hvorvidt patienten har én eller flere fodvorter. Honoraret for behandling af fodvorter er således det samme uanset, hvor mange fodvorter patienten har. Det nævnes i samme ombæring, at fodterapeuterne ofte bruger en del tid på vejledning af deres patienter, hvilket der bør tages højde for i honoraret.

4.3.7. Delkonklusion

Fodterapeuterne er i overvejende grad tilfredse med fodvorteprojektet. 64 % af fodterapeuterne har vurderet projektet til minimum 6 ud af 10.

Generelt er fodterapeuterne tilfredse med lægehenvielsen og synes, de er relevante. Dog angiver flere af fodterapeuterne, at almen praksis ofte henviser patienter, som ligger uden for henvisningskriterierne. Det gælder særligt børn og unge. Flere fodterapeuter oplever, at de bruger meget tid på at afvise patienter, samt at det er ubehageligt at afvise patienter, som har fået en lægehenvielse.

Fodterapeuterne var generelt meget tilfredse med udbuddet af produkter. 78 % af vurderet udbuddet til minimum 6 ud af 10. Kun 13 % vurderer udbuddet af produkter til under middel fra 1-4 på 10-skalaen.

91 % af fodterapeuterne mente ikke, at 6 behandlinger på en henvisning var tilstrækkeligt. Flere af fodterapeuterne bemærker i den forbindelse, at mange af de henviste patienter havde mange, store eller gamle fodvorter, som generelt kræver mange behandlinger for at få væk.

Fodterapeuterne fandt generelt behandlingsvejledningerne til projektet entydige og dækkende. 74 % vurderer dem til minimum 7 ud af 10. Få fodterapeuter ønskede mere introduktion eller undervisning til behandling af fodvorter.

Ved muligheden for at angive yderligere bemærkninger skrev få af fodterapeuterne, at de havde svært ved at finde ledige tider i deres kalender til behandling af fodvorter. Få angav, at honorarerne under fodvorteprojektet var for lav.

5. Konklusion

Det kan overordnet konkluderes, at projektets formål er opfyldt. Både dermatologer og praktiserende læger har oplevet, at projektet har frigivet ressourcer til at varetage patienter med andre problemstillinger end fodvorter.

Derudover er flere fodvortepatienter flyttet over til fodterapeutisk behandling. Der er dog usikkerhed omkring, hvorvidt alle disse patienter opfylder henvisningskravet om ikke at kunne varetage egenomsorg. Det skyldes særligt patientgruppen fra 0-19 år, som udgør 41 % af det samlede antal patienter, har modtaget vederlagsfri fodterapeutisk behandling.

I det følgende er en kort sammenfatning af resultaterne fra nærværende evalueringsrapports kapitel 2 til 4.

Økonomiske konsekvenser

De samlede økonomiske konsekvenser af fodvorteprojektet oversteg Region Syddanmarks forventninger med 100 %. Det forventedes, at udgifterne til fodterapeuternes honorar var i alt 2.500.000 kr. Det reelle udgiftsniveau var 5.019.000 kr. Når man medregner regionens udgifter til produkter var de samlede udgifter 5.496.000 kr. over de 2 år.

Det estimeres, at udgiften til behandling af fodvorter i dermatologipraksis før projektstart var ca. 13.060.000 over en 2-årig periode. Under projektet var udgiften ca. 2.484.000 kr. Sammenlagt med udgifterne til behandling af fodvorter hos fodterapipraksis var udgiften i alt. 7.980.000 kr. Fodvorteprojektet har således medført en besparelse på 5.080.000 kr. over to år. Udgifterne forbundet med behandling og henvisning til fodvorter i almen praksis er ikke inkluderet, da det ikke har været muligt at lave en estimering over dette.

Yderligere estimeres det, at udgiften per patient er næsten tre gange så høj ved behandling hos en fodterapeut som hos en dermatolog under projektet og næsten dobbelt så høj sammenholdt med udgifterne til behandling hos en dermatolog før projektet. Det er således ikke billigere at behandle fodvorter i fodterapipraksis. Da man alligevel ser et fald i udgifterne til behandling af fodvorter på ca. 5 mio. kr. under fodvorteprojektet kan det skyldes, at flere patienter muligvis er henvist til egenbehandling. Antallet af fodvortepatienter i alt hos fodterapeuterne og dermatologerne under projektet er således næsten halveret sammenholdt med antallet af patienter hos dermatologerne før projektstart, hvor der er sket et fald på 3.938 patienter.

Det antages, at alle disse patienter ikke er flyttet over til behandling i almen praksis, da det er Region Syddanmarks overordnede indtryk, at almen praksis behandler færre fodvortepatienter end tidligere, baseret på de tilbagemeldinger, de har givet under projektet.

Til ovenstående resultater skal det understreges, at estimerne for dermatologerne er behæftet med stor usikkerhed. Det skyldes, at de er baseret på selvrapporterede estimer fra 7 og af 18 dermatologipraksis i regionen. Yderligere er udgiften til fodvorter i forbindelse med behandling og henvisning i almen praksis ikke er inkluderet.

Patienter under fodvorteprojektet

Antallet af behandlede patienter stemte overens med det forventede antal på cirka 1.000 patienter/år. Således er ønsket om at flytte patienter fra almen praksis og dermatologipraksis opfyldt.

Antallet af genhenvisninger oversteg det forventede antal på 5 %. Antallet af patienter der er blevet genhenvist minimum én gang udgør 50 % af det samlede antal patienter.

De fleste patienter placerer sig i aldersgruppen 10-19 år, efterfulgt af de 0-9 årige. Patienter fra 0-19 år udgør 41 % af det samlede antal patienter under fodvorteprojektet og overstiger dermed det forventede, da børn/unge ikke er den primære målgruppe i projektet. Regionen har under projektet præciseret målgruppen til fodterapeuterne og almen praksis, som har resulteret i et fald i denne patientgruppe.

Behandlinger og henvisninger i dermatologipraksis

Fodvorteprojektet har i høj grad reduceret antallet af henvisninger og behandlinger af fodvorter i dermatologipraksis. På én måned er antallet af behandlinger i dermatologipraksis faldet med 512, når antallet af behandlinger i én måned før projektstart sammenholdes med antallet af behandlinger i én måned ved projektets afslutning. Der ses samme tendens i antallet af fodvortepatienter henvist til dermatologipraksis, som er faldet med 149 på én måned, når antallet af henvisninger i én måned før projektstart sammenholdes med antallet af henvisninger i én måned ved projektets afslutning.

Vurdering af fodvorteprojektet blandt almen praksis, dermatologipraksis og fodterapipraksis

Adspurgte i en spørgeskemaundersøgelse af almen praksis er almenlægerne overordnet tilfredse med projektet, hvor flere oplevede, at projektet frigav ressourcer til andre patienter. 53 % har vurderet projektet på minimum 6 på en skala fra 1-10. Flere bemærkede, at de ønskede mere information om projektet, løsere henvisningskriterier og en formaliseret henvisningsblanket.

Sammenlignet med almen praksis er dermatologerne i højere grad tilfredse med projektet. 78 % har vurderet projektet på minimum 7 ud af 10. De fleste dermatologer har angivet, at projektet har medført frigivelse af tid til at behandle andre patienter i klinikken. 43 % af dermatologipraksis angav, at de gerne ville have haft muligheden for at kunne henvise fodvortepatienter direkte til fodterapeuter i stedet for, at henvisningen skulle ske via almen praksis.

Fodterapeuterne er ligeledes i overvejende grad tilfredse med projektet. 64 % har vurderet projektet på minimum 6 ud af 10. Flere fodterapeuter har oplevet at få henvist patienter, som ikke efterlever henvisningskriterierne. Flere bemærker herunder, at de bruger meget tid på at afvise patienter samt at det kan opleves ubehageligt at afvise patienter, som har fået en lægehenvvisning. 91% af fodterapeuterne mener ikke, at 6 behandlinger per henvisning er tilstrækkeligt for at kunne færdigbehandle fodvortepatienterne.

6. Forlængelse af fodvorteprojektet

Projektets ordinære løbetid var fra den 1. maj 2021 til 1. maj 2023. Inden projektets udløb ansøgte Regionsrådet Indenrigs- og Sundhedsministeriet om at forlænge dispensationen til at fravige sundhedslovens regler vedrørende tilskud for fodterapi til ultimo 2023. Derved kunne projektet fortsætte, indtil der var udarbejdet en endelig evaluering således, at Regionsrådet kunne tage politisk stilling til om de ønskede en eventuel fortsættelse af ordningen.

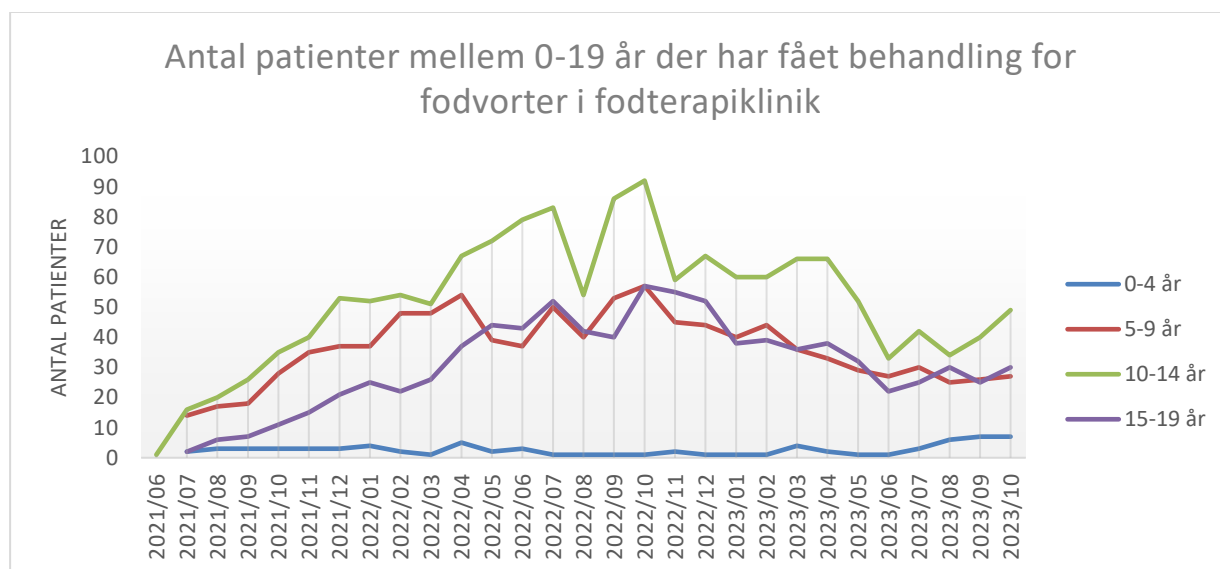
Af regionens ansøgning om forlængelse fremgik det, at regionen havde iværksat initiativer for at reducere antallet af børn og unge, der modtog behandling under fodvorteprojektet. Det forventedes, at det først var muligt at se effekten af dette i sidste halvdel af 2023. En forlængelse af projektet ville derfor medføre, at det ville være muligt at inkludere effekten af disse tiltag i evalueringsrapporten. Ministeriet svarede positivt på Regionsrådets ansøgning. Projektet er derfor forlænget frem til 31. december 2023. Ministeriet gjorde i den forbindelse opmærksom på, at der ikke kan gives permanent tilladelse til fravigelse af reglerne i sundhedsloven, når den forsøgsmæssige aktivitet er afsluttet. Såfremt dette ønskes, kræver det, at der foretages ændringer i sundhedsloven.

6.1. Fordeling i patienternes aldersgruppe efter iværksatte initiativer

Under projektets løbetid blev Region Syddanmark opmærksom på, at flere børn og unge blev henvist til projektet end forventet. Denne patientgruppe kan henvises til projektet, hvis deres forældre ikke kan varetage behandlingen af deres børn.

Regionen har præciseret dette henvisningskriterie skriftligt til almen praksis og fodterapipraksis i september 2022 (jf. afsnit 2.2.3) samt i juni 2023. Dette med forventningen om, at antallet af behandlede børn og unge ville falde.

Efter udsendelsen af de skriftlige henvendelser fremgår det, at antallet af patienter mellem 0-19 år er faldet betydeligt efter den første skriftlige henvendelse i september 2022. Ved den skriftlige henvendelse i juni 2023 ses der imidlertid ikke samme faldende tendens.

Kilde: LUNA BI per. 1. november 2023

Bilagsoversigt

- Bilag 1: Fodvortebehandling – flowdiagram i praksissektoren efter egenomsorg
- Bilag 2: Patientvejledning til behandling af fodvorter
- Bilag 3: Behandlervejledning og ydelsesbeskrivelse
- Bilag 4: Vejledning for fodterapeuter til brug af sølvnitratpinde og lapisstift
- Bilag 5: Best practice for fodterapeuter til behandling af vorter
- Bilag 6: Tabeller til kapitel 2 – Statistikopgørelse over fodvorteprojektet
- Bilag 7: Tabeller til kapitel 3 – Registreringsundersøgelse i dermatologipraksis

Praksisafdelingen
16. november 2023
Damhaven 12, 7100 Vejle
Tlf. 3057 1084